

האם מערכת החינוך של אונר"א מכינה את הילדים ובני הנוער הפלסטינים למלחמה נגד היהודים?*

מאת

ד"ר ארנון גרויס
(מאי 2022)

הקדמה

סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם לפליטים הפלסטינים (אונר"א) פועלת משנת 1950 בסוריה, לבנון, ירדן, יהודה ושומרון (כולל מחנה פליטים במזרח ירושלים) ורצועת עזה. היא מעניקה שירותי סעד, בריאות וחינוך לפליטי 1948 וצאצאיהם המוחזקים בתנאים ירודים בעשרות מחנות פליטים. למעלה ממחצית תקציבה מופנה לחינוך.

נייר זה דן בפעילות החינוך של אונר"א בשטחי יהודה, שומרון ועזה בלבד. עפ"י הנתונים באתר משנת הלימודים 2019/20 היו לה בעזה 286,645 תלמידים ב-278 בתי"ס שבהן למדו בכיתות א'-ט'. ביהודה ושומרון (ומזרח ירושלים) היו לה באותה שנה 45,883 תלמידים ב-96 בתי"ס עם אותן כיתות, אך שני בתי"ס שלה במזרח ירושלים כללו גם את כתה י'¹.

מחקרים שערכתי מאז שנת 2000 על היחס ל"אחר" היהודי-ישראלי ולשלום עימו בספרי הלימוד ומדריכי המורים שבשימוש בבתי"ס של אונר"א, ואשר מוצאים לאור ע"י המרכז לתוכניות לימודים של הרשות הפלסטינית, העלו כי מתנהלת בהם אינדוקטרינציה לשנאה ואלימות, בסתירה מוחלטת למחויבותה של אונר"א, כארגון של האו"ם, לניטראליות ולקידום פתרון של שלום לסכסוך במזרח התיכון. אינדוקטרינציה זו מושתתת על שלושה עקרונות יסוד:

א. דה-לגיטימיזציה הן של קיום ישראל – מדינה חברה באו"ם – והן של נוכחות תושביה היהודים בארץ: ישראל אינה מופיעה על המפה ובמקומה מופיעה פלסטין כמדינה הלגיטימית באזור אשר נתונה "לכיבוש ציוני" מאז שנת 1948. 7 מיליוני היהודים החיים כיום בישראל נחשבים לפולשים קולוניאליסטים זרים ללא כל זכויות ועבר היסטורי בארץ. עריהם, ובראשן תל אביב, אינן מופיעות על המפה, או שניתנים להן שמות ערביים (למשל, אילת נקראת "אום אלשראש"). מוכח גם קיומם של מקומות קדושים ליהודים בארץ. הכותל המערבי, למשל, מוצג כאתר אסלאמי.

*ואם כן, מהו תפקידן של המדינות התורמות בעניין זה?

מרכז בדין לחקר מדיניות המזרח התיכון Bedein Center for Near East Policy Research

bedein.center@gmail.com | 972-2-6236368

¹ <https://www.unrwa.org/activity/education-gaza-strip> לגבי רצועת עזה

<https://www.unrwa.org/activity/education-west-bank> לגבי יהודה ושומרון ומזרח ירושלים

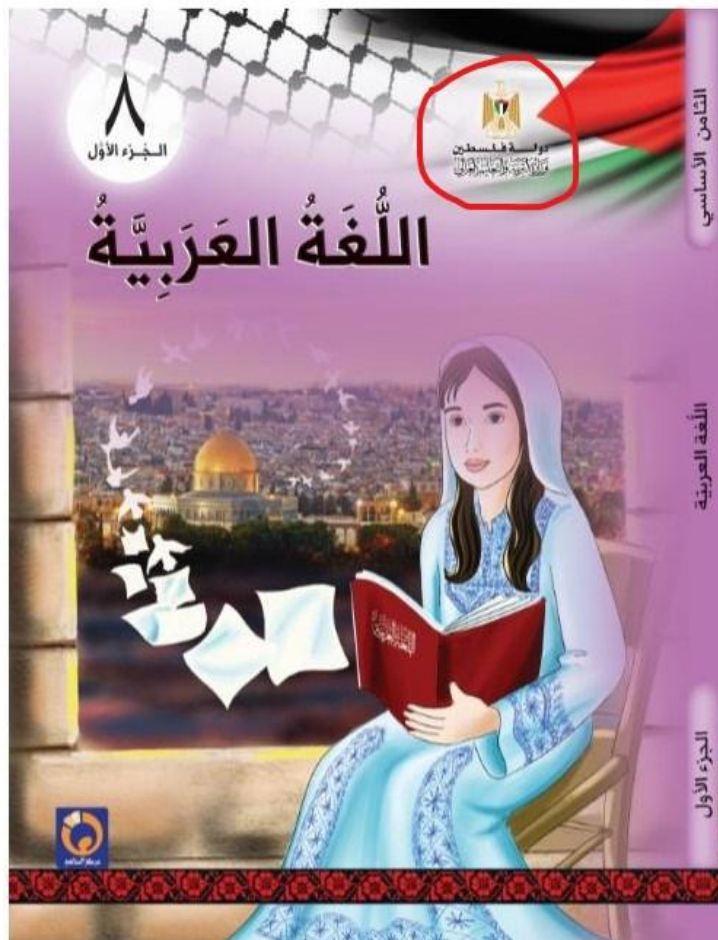
ב. דמוניזציה של ישראל ושל היהודים: ישראל מוצגת כשורש כל רע, ללא כל מידע אובייקטיבי עליה. במהלך השנים קיבצתי למעלה מארבעים האשמות כלפיה החל בגזל פלסטין ורצח ילדים וכלה בשילוח חזירי בר לפגיעה בשדות הפלסטינים. היהודים מוצגים כאויבי האסלאם מראשיתו – בעצם, כאויבי האל עצמו, כנוכלים ובוגדניים וכבעלי כוונות השמדה כלפי הפלסטינים. אין שום התייחסות לפרט היהודי או הישראלי כאדם רגיל. ה"אחר" הזה מתואר תמיד כקבוצה – עם ההשלכות הנלוות לכך של איום קיומי על הפלסטינים.

ג. עם אויב מהסוג שתואר כאן אין אפשרות הגיונית לעשות שלום. ואכן מספרי הלימוד של הרשות הפלסטינית הנלמדים בבתי"ס של אונר"א נעדרת כל הטפה לשלום ודו-קיום עם ישראל. אמנם אחד מספרי ההיסטוריה דן בהסכם אוסלו ובמסגרת זו מובא מכתבו של יאסר ערפאת ליצחק רבין ובו הכרה בזכותה של ישראל לחיות בשלום ובטחון והתנערות מהטרור. אבל לא נעשה שום שימוש במכתב הזה להטפה לשלום. להיפך, מודגש הצורך לשחרר את פלסטין כולה, כולל שטחי ישראל שמלפני 1967, במאבק אלים, תוך הצגתו כמאבק בעל אופי דתי – שימוש במונחים "ג'יהאד" ו"שהאדה" וקריאה לשחרור מסגד אלאקצא – ותוך אימוץ הטרור כאמצעי במאבק הזה.

להלן דוגמאות מתוך ספרי הלימוד ומדריכי המורים העדכניים ביותר אשר מבהירות את הנקודות הללו:

דה-לגיטימיזציה

1. הרשות הפלסטינית מכנה את עצמה "מדינת פלסטין" ומחשיבה את עצמה כמדינה לכל דבר תחת כיבוש שגבולותיו אינם מסתיימים בקווי 1967. השם "מדינת פלסטין" ולא "הרשות הפלסטינית" מופיע על עטיפת כל ספרי הלימוד. הדוגמה שלפנינו – עטיפת ספר לימוד ערבית לכתה ח', חלק א', שהודפס ב-2020 – מציגה את סמל הרש"פ כשהכתובת מתחת לו אומרת: "מדינת פלסטין; משרד החינוך והחינוך הגבוה" (מסומן באדום בפניה הימנית העליונה):

2. פלסטין מוצגת כמדינה הלגיטימית באזור במקום ישראל:
" [שיעור] 2: פלסטין [היא] ערבית ומוסלמית"

2

فلسطين عَرَبِيَّةٌ وَإِسْلَامِيَّةٌ

בשיעור מוצגת מפה בכותרת "מפת המולדת הערבית" שבה כל הארץ צבועה באדום כשלצידה השם "פלסטין" ומעליו הדגל הפלסטיני:

(טיפוח לאומי וחברתי, כחה ד', חלק א' (2020) עמ' 8)

3. במפה בכותרת "מפת פלסטין והלבנט" מופיעה פלסטין כמדינה ריבונית במקום מדינת ישראל, לצד לבנון, סוריה וירדן:

(גיאוגרפיה והיסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כחה י', חלק א' (2020) עמ' 8)

4. המונח "הכיבוש הציוני" מחליף בדרך כלל את השם "ישראל" בספרי הלימוד:
 "...הצבאות הערביים נסוגו מפלסטין ושבתת הנשק של רודוס נחתמה בשנת 1949 באופן נפרד בין
 הכיבוש הציוני וכל אחת מ[המדינות] ירדן, מצרים, סוריה ולבנון..."

יִתְמַכֵּזׁ בִּיהָ הַגִּישׁ הַמִּצְרִי, וְנִסְחַבְת הַגִּיּוּשׁ הָעֲרִיבִי מִן פִּלְסְטִינָה, וְתִמָּ תוֹקֵע הַדְּנֵה רוֹדֵס עָאֵם 1949 מִ
 בְּשִׁכּוּל מִנְפִּרְד בֵּינ הָאִחְתָּלָל הַצְּהוּנִי, וּבֵינ כָּל מִן הָאֻרְדֵן, וּמִצְרָה, וּסוּרִיָּה, וּלְבָנָן, וְאַעֲטָת הַזֶּה הַהַדְּנֵה
 (גיאוגרפיה והיסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י', חלק ב' (2020) עמ' 7)

5. שטח ישראל שמלפני 1967 מוגדר כ"השטחים שנכבשו בשנת 1948":
 "הטבלה שלהלן מבהירה את מספרי הפלסטינים בשנת 2015 עפ"י מרכז הסטטיסטיקה הפלסטיני:

מס' התושבים	אזור
4,750,000	הגדה המערבית ורצועת עזה
1,470,000	בתוך השטחים שנכבשו בשנת 1948
5,460,000	במדינות ערב
685,000	במדינות זרות

אסדר את אזורי הימצאותם של הפלסטינים בסדר יורד לפי מספרי התושבים:
 [ארבע מסגרות ריקות]

5. الجَدْوَل الآتِي يُوضِّح أَعْدَاد الفلسطينيين في العام 2015م، حسب
 مركز الإحصاء الفلسطيني:

المنطقة	عَدَد السُّكَّانَ
الضفة الغربية وقطاع غزة	4750000
داخل الأراضي المحتلة عام 1948م	1470000
في الدول العربية	5460000
في الدول الأجنبية	685000

أرَّتَبْ مَنَاطِقَ تَوَاجُدَ الْفِلَسْطِينِيِّينَ تَنَازِلِيًّا حَسَبَ أَعْدَادِ السُّكَّانِ:

(מתמטיקה, כתה ד', חלק א' (2020) עמ' 2. ההדגשה הוספה)

6. ישראל ותושביה נחשבים לישות קולוניאליסטית זרה:
 "נחשוב ונדון: אשווה בין הטרגדיה של האינדיאנים תושבי אמריקה המקוריים לטרגדיה של העם
 הפלסטיני."

أوازن بين مأساة الهنود الحمر سكان أمريكا الأصليين، ومأساة الشعب الفلسطيني.

نفكر،
ونناقش:

(לימודי חברה, כתה ח', חלק ב' (2020) עמ' 34)

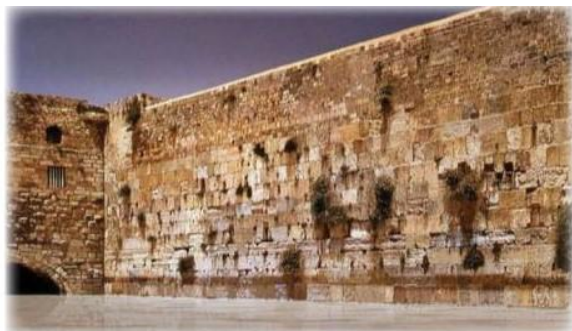
7. הכחשת קיומה של ההיסטוריה היהודית של הארץ: "...[הכובש] בנה לעצמו ישות מלאכותית השואבת את זהותה וחוקיות קיומה מסיפורים, אגדות והזיות, וניסה בשיטות ודרכים שונות ליצור לאגדות אלה עדויות חומריות חיות, או הוכחות ארכיאולוגיות ארכיטקטוניות, אשר יקבעו את אמיתותן ומהימנותן, אך לשווא."

أَرْضُهُ، وَشَرَدَ أَبْنَاءَهُ، وَنَهَبَ ثَرَوَاتِهِ، وَشَوَّهَ هُويَتَهُ، وَبَنَى لِنَفْسِهِ كِيَانًا مُصْطَنَعًا يَسْتَمِدُّ هُويَتَهُ، وَشَرَعِيَّةَ وُجُودِهِ مِنْ حِكَايَاتٍ، وَأَسَاطِيرٍ، وَأَخْبِلَةٍ، حَاوَلَ بِأَسَالِيبٍ وَطُرُقٍ شَتَّى إِبْجَادَ شَوَاهِدَ مَادِّيَّةٍ حَيَّةٍ عَلَى هَذِهِ الْأَسَاطِيرِ، أَوْ أدِلَّةٍ أَثَرِيَّةٍ مَعْمَارِيَّةٍ، تُثَبِّتُ صِحَّתَهَا وَمُصَدِّقَاتِهَا، وَلَكِنْ دُونَ جَدْوَى.

(השפה הערבית – המסלול האקדמי, כתה י', חלק ב' (2020) עמ' 68)

8. הכחשת קיומם של מקומות קדושים ליהודים בארץ, כולל הכותל המערבי בירושלים (ושימו לב לכך שהתצלום נחתך כך ש"יסתיר" את היהודים שמתפללים שם): "כותל אל-בוראק

הארה: כותל אל-בוראק נקרא כך על שם אל-בוראק [בהמת הרכיבה השמימית] אשר נשאה את השליח [מוחמד] במסע הלילי [ממכה למסגד אלאקצא בירושלים עפ"י המסורת המוסלמית] והעליה [השמימה]. כותל אל-בוראק הוא חלק מהחומה המערבית של מסגד אלאקצא. מסגד אלאקצא, כולל החומה, הוא אדמה פלסטינית וזכות בלעדית של המוסלמים."

حائط البراق

إيضاً: سُمِّيَ حائطُ البراق بهذا الاسم؛ نسبةً إلى البراق الذي حمل الرسول ﷺ في رحلة الإسراء والمعراج، وحائطُ البراق جزء من السور الغربي للمسجد الأقصى، والمسجد الأقصى بما فيه السور أرضٌ فلسطينيةٌ وحقٌ خالصٌ للمسلمين.

(חינוך אסלאמי, כתה ה', חלק א' (2020) עמ' 63)

9. בהיותם נחשבים למתיישבים זרים, אין היהודים בארץ נמנים בין תושביה, והערים שבנו, כולל תל אביב, נעדרות מעל גבי המפה שבספרי הלימוד בבתי ה"ס של אונר"א. המפה המוצגת כאן בכותרת "מפת פלסטין" אינה מראה את הערים האלה כלל, חוץ מאילת המופיעה תחת השם הערבי של המקום השומם שבו נבנתה אח"כ – "אום אלרשאש".

رقم (1): خريطة فلسطين

(לימודי חבריה, כתה ו', חלק א' (2020) עמ' 6)

10. עברית – שפתם של היהודים בארץ – נמחקת, פשוטו כמשמעו, ממטבע מתקופת המנדט הבריטי שהועתק לספר לימוד מתמטיקה:

נشاط (1):

أمرُّ قلمي على الدائرة فيما يأتي:

أناقش: كيف يُمكنني قياس محيط قطعة النقد، باستخدام المسطرة فقط؟
وباستخدام خيطٍ ومسطرة؟

(מתמטיקה, כחה ו', חלק ב' (2020) עמ' 65)

וראו את המטבע המקורי להלן:

11. הקשר ההיסטורי והדתי של היהודים לירושלים זוכה להתעלמות מוחלטת: "ירושלים היא עיר ערבית שאותה בנו אבותינו הערבים לפני אלפי שנים. ירושלים היא עיר קדושה למוסלמים ולנוצרים."

الْقُدْسُ مَدِينَةٌ عَرَبِيَّةٌ بَنَاهَا أَجْدَادُنَا الْعَرَبُ مِنْذُ آلَافِ السِّنِينَ.
الْقُدْسُ مَدِينَةٌ مُقَدَّسَةٌ عِنْدَ الْمُسْلِمِينَ وَالْمَسِيحِيِّينَ.

(טיפוח לאומי וחברתי, כחה ג', חלק א' (2020) עמ' 29)

12. תיאור קצר של היסטורית השמות של ירושלים מציג פער ענק של 1000 שנה בין היבוסים והרומאים, כלומר, התקופה ההיסטורית היהודית, ומתעלם לחלוטין מהשם "ירושלים" שבצורותיו השונות נפוץ בעולם כולו:

"העיר ירושלים נודעה בשם "יבוס", על שמם של היבוסים הערבים שבנו אותה לפני 5000 שנה. כאשר כבשו אותה הרומאים, הם קראו לה בשם "אליה". מאוחר יותר היא הפכה להיות נודעת כאלקודס או בית אלמקדיס, לאחר שהמוסלמים כבשו אותה בידי הח'ליף עומר בן אלה'טאב בשנת 637 לספירה..."

عُرِفَتْ مدينة القدس باسم مدينة (بيوس)؛ نسبة إلى العرب البيوسيين الذين بنوها قبل ٥٠٠٠ سنة، وعندما احتلها الرومان أطلقوا عليها اسم (إيلياء)، ثم أصبحت تُعْرَف بالقدس، وبيت المقدس بعد أن فتحها المسلمون على يد الخليفة عمر بن الخطاب عام ٦٣٧ م / ١٥هـ، ودخلها بنفسه، وتسلمها من الرومان وأعطى الأمان للمسيحيين فيها، من خلال العهدة العمرية.

(גיאוגרפיה והיסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י', חלק א' (2020) עמ' 43)

דמוניזציה

1. דמוניזציה של ישראל ע"י התקרבות עצמית. להלן קטעים מ"מכתב של ילדה פלסטינית לילדי העולם":
"מאז שנולדתי, הם רצחו את ילדוטי. הם קרעו לגזרים את בובתי ואז החבאתיה בליבי. מאז שנולדתי, חודרת את אוזניי שריקת הכדורים והשחור אופף את כל הדברים מסביבי...
...מדוע הם שחטו את ילדוטי לעיני ורצחו את הורד בשדות? מדוע הם הרגו את הפרפרים בגינותינו והבהילו את הציפורים? מדוע חסמו את אור השמש, הפיצו אפילה וחסמו את הדרכים?"

مُنذُ وُلِدْتُ اغتالوا طفولتي، ومزقوا لعبتي؛ فخبأتها في قلبي، منذ وُلِدْتُ وأزير الرصاص يخرق أذني، ويجلل السواد الأشياء كلها حولي، فأرى عيوناً باكياً: فهذه أم شهيد، وهذه

لا أعرف في السياسة شيئاً، لماذا ذبحوا طفولتي أمامي، واغتالوا الورد في الحقول؟ لماذا قتلوا الفراشات في حدائقنا، وأفزعوا الطيور؟ لماذا حجبوا الشمس، ونشروا العتمة، وسدّوا الدروب؟

(השפה הערבית, כתה ח', חלק א' (2020) ע"ע 47, 48, בהתאמה)

2. לציונים נעשית דמוניזציה והם מואשמים בכוונות השמדה כלפי הפלסטינים:
"1. הציונים הקימו את ישותם על [בסיס של] טרור, השמדה וקולוניאליזם. הבה נפרט זאת."

أقام الصهاينة كيانهم على الإرهاب والابادة والاستعمار، نبيّن ذلك.

(השפה הערבית – המסלול האקדמי, כתה י', חלק ב' (2020) עמ' 28)

3. ליהודים נעשית דמוניזציה ככופרים וכעוזרי השטן. קטע משיר:
היכן הם הפרשים [שירכבו] לאל-אקצא [כדי] לשחררו מאחיזת הכפירה, מעוזרי השטן?"

أين الفوارس للأقصى تُحرّره من قبضة الكفر من أعوان شيطان؟

(השפה הערבית, כתה ז', חלק א' (2020) עמ' 67)

4. ליהודים נעשית דמוניזציה גם מחוץ להקשר הסכסוך, כאויבי הנביא מוחמד והאסלאם בשנותיו הראשונות, תוך ייחוס תכונות שליליות להם כגון בוגדנות ועוינות, ובכך הופכים אותם לאויבים נצחיים של המוסלמים היום:

"אך היהודים [של העיר מדינה] לא כיבדו את ההסכם [שכרתו עם מוחמד] ונקטו בכל צורות המעל, הבגידה והתוקפנות, והדבר חייב את המוסלמים להילחם בהם."

ولكنّ اليهود لم يحترموا العهد، ومارسوا كلّ صُورِ الغدرِ والخيانةِ والعدوان، فافتضى ذلك من المسلمين أن يُحاربوهم.

(חינוך אסלאמי, כתה ז', חלק א' (2020) עמ' 52)

5. יתירה מזו, היהודים מוצגים כאויבי נביאי האל, ובמשתמע – כאויבי האל עצמו – עם השלכות חמורות ביותר בעיני ילדים הבאים מחברה מסורתית. להלן לקח ראשון מתוך כמה לקחים שיש ללמוד מפרק על ישו (שנחשב באסלאם לנביא):
"1. לחשוף את האופי של בני ישראל ואת עוינותם לנביאים."

١- كَشَفُ طَبِيعَةِ بَنِي إِسْرَائِيلِ وَعَدَاوَتِهِمْ لِلْأَنْبِيَاءِ.

(חינוך אסלאמי, כתה ט', חלק ב' (2020) עמ' 21)

אינדוקטרינציה למלחמה

1. עם אויב מהסוג שתואר כאן אין שום אפשרות הגיונית לעשות שלום. ואכן, אין הטפה כלל לשלום ודו-קיום עם ישראל בשום ספר לימוד. ההתייחסות היחידה בספרי הלימוד לעניין השלום עם ישראל נמצאת במכתבו של ערפאת לרביין ערב החתימה על הסכם אוסלו ב-1993 אשר מובא בספר לימוד היסטוריה. אבל ללא כל ניסיון להשתמש בו להטפה לשלום. להלן הקטעים הרלבנטיים ממכתב ערפאת:

"...ארגון השחרור הפלסטיני מכיר בזכותה של מדינת ישראל לחיות בשלום וביטחון. הארגון מקבל את החלטות מועצת הבטחון 242 ו-338. הארגון מחוייב לתהליך השלום במזרח התיכון ולפתרון של שלום לסכסוך בין שני הצדדים ומכריז שכל הנושאים הפוליטיים הקשורים למצב הקבע יפתרו באמצעות מו"מ. בהתאם לכך, הארגון מגנה את השימוש בטרור ובפעולות אלימות אחרות..."

خطاب اعتراف منظمة التحرير بإسرائيل، بتاريخ ١٩٩٣/٩/٩م:

من الرئيس ياسر عرفات إلى إسحق رابين رئيس وزراء إسرائيل:

إنّ التوقيع على إعلان المبادئ، يفتح عهداً جديداً في تاريخ الشرق الأوسط. وبقناعة راسخة، أوكد على التزامات منظمة التحرير الفلسطينية الآتية:

تعترف منظمة التحرير الفلسطينية بحقّ دولة إسرائيل في العيش بسلام وأمن جديد، وتقبل المنظمة قرازيّ مجلس الأمن الدولي رقمي ٢٤٢ و٣٣٨. إنّ المنظمة تُلزم نفسها بعملية السلام في الشرق الأوسط، وبالحلّ السلمي للصراع بين الجانبين، وتعلن أنّ كلّ القضايا الأساسية المتعلقة بالأوضاع الدائمة سيتمّ حلها من خلال المفاوضات،...

وطبقاً لذلك، فإنّ المنظمة تُدين استخدام الإرهاب، وأعمال العنف الأخرى... وتؤكد منظمة التحرير الفلسطينية أنّ الفقرات الواردة في الميثاق الفلسطيني التي تنفي حقّ إسرائيل في الوجود لم تُعدّ سارية المفعول، وتتعهد منظمة التحرير الفلسطينية برفع التعديلات الضرورية في الميثاق الوطني إلى المجلس الوطني الفلسطيني للمصادقة الرسمية عليها.

ياسر عرفات رئيس منظمة التحرير الفلسطينية

(גיאוגרפיה והיסטוריה מודרנית ובת-זמננו של פלסטין, כתה י', חלק ב' (2020) עמ' 77)

2. במקום הטפה לשלום יש קריאה למאבק אלים לשחרור. להלן ההימנון הלאומי של הרשות הפלסטינית הנלמד בביה"ס ובו ביטויי אלימות (מודגשים):

"[הבה] נכיר את הימנונו הלאומי:

פעילות 1: נאזין ונחזור:

פדאי*, פדאי, פדאי, הו אדמתי, הו אדמת האבות

פדאי, פדאי, פדאי, הו עמי, הו עם הנצח

בהחלטיות, אשי והר הגעש של נקמתי

וגעועי דמי לאדמתי וביתי

טיפסתי על הרים ונכנסתי למאבק

הבסתי את הבלתי-אפשרי וניפצתי את הכבלים

פדאי, פדאי, פדאי, הו אדמתי, הו אדמת האבות

פדאי, פדאי, פדאי, הו עמי, הו עם הנצח

בסערת הרוחות ובאש כלי הנשק

ונחישות עמי להיכנס למאבק

פלסטין היא ביתי ודרך נצחוני

פלסטין היא נקמתי ואדמת העמידה האיתנה

פדאי, פדאי, פדאי, הו אדמתי, הו אדמת האבות

פדאי, פדאי, פדאי, הו עמי, הו עם הנצח

בתוקף השבועה בצל הדגל

באדמתי, בעמי ובאש הכאב

אחיה כפדאי ואמשיך כפדאי

ואמות כפדאי עד אשר אשוב

פדאי, פדאי, פדאי, הו אדמתי, הו אדמת האבות

פדאי, פדאי, פדאי, הו עמי, הו עם הנצח"

*פדאי – אדם המקריב את עצמו. מונח זה משמש היום לתיאור חברי ארגוני הטרור הפלסטיניים.

نَعْرِفُ نَشِيدَنَا الْوَطَنِيَّ

نشاط (١): نَسْتَمِعُ، وَنُرَدِّدُ:

فِدَائِي فِدَائِي فِدَائِي **** يا أَرْضِي يا أَرْضَ الْجُدُودِ

فِدَائِي فِدَائِي فِدَائِي **** يا شَعْبِي يا شَعْبَ الْخُلُودِ

بِعَزَمِي وَنَارِي وَبُرْكَانِ ثَارِي

وَأَشْوَاقِي دَمِّي لِأَرْضِي وَدَارِي

صَعَدْتُ الْجِبَالَ وَخُضْتُ النَّضَالَ

فَهَرْتُ الْمُحَالَ حَطَّمْتُ الْقَيْودِ

فِدَائِي فِدَائِي فِدَائِي **** يا أَرْضِي يا أَرْضَ الْجُدُودِ

فِدَائِي فِدَائِي فِدَائِي **** يا شَعْبِي يا شَعْبَ الْخُلُودِ

(טיפוח לאומי וחברתי, כתה ג', חלק א' (2020) ע"ע 16 – 17. ההדגשות הוספו)

3. המאבק לשחרור כפי שהוא מוצג לתלמידי כתה א':

(שפתנו היפה, כתה א', חלק ב' (2020) עמ' 83)

4. המאבק לשחרור פלסטין אינו מסתיים בקווי 1967. חיפה ויפו גם הן כלולות בו:

"הבה נשיר:

ילדי פלסטין

אני גור אריות*; אני פרח**	נתנו את הנפש למהפכה***
אבותינו בנו בתים	לנו בארצנו החופשית
אני גור אריות; אני פרח	נשאנו את גחלת המהפכה
אל חיפה, אל יפו	אל [מסגד] אלאקצא, אל [כיפת] הסלע"

*גור אריות – חבר בתנועת הנוער של ארגון אלפתח

**פרח – חברה בתנועה הנ"ל

***מהפכה – הפעילות הטרוריסטית של ארגון אלפתח שהחלה ב-1.1.1965.

أَطْفَالُ فِلَسْطِين

إبراهيم التلي

وَهَبْنَا الرُّوحَ لِلثَّوْرَةِ	أَنَا شَيْبِلُ أَنَا زَهْرَةَ
لَنَا فِي أَرْضِنَا الْحُرَّةِ	بَنِي أَجْدَادُنَا دَوْرًا
حَمَلْنَا جَمْرَةَ الثَّوْرَةِ	أَنَا شَيْبِلُ أَنَا زَهْرَةَ
إِلَى الْأَقْصَى إِلَى الصَّخْرَةِ	إِلَى حَيْفَا إِلَى يَافَا

(שפתנו היפה, כתה ב', חלק א' (2020) עמ' 44. ההדגשה הוספה)

5. יפו נחשבת לעיר פלסטינית כבושה שיש לשחררה, כפי שנאמר בתרגיל לשון להלן:
"2. יהיה זה ראוי ליפו לשוב אל חיקנו."

٢- حَرَى يَافَا أَنْ تَعُودَ لِأَحْضَانِنَا.

(השפה הערבית, כתה ח', חלק ב' (2019) עמ' 102)

6. אין מקום לישראל בפלסטין החופשית:

"FREE PALESTINE"

(מדעים וחיים, כתה ג', חלק א' (2020) עמ' 65)

7. למאבק האלים ניתן צביון דתי ע"י השימוש במונח המסורתי "ג'יהאד":
"אלוהים ממריץ את המאמינים לג'יהאד ולמימונו ומזהירם מפני התעסקות בחיי העולם הזה על-פני
הג'יהאד ומימונו, שהרי חיי העולם הזה מוליכים שולל את מי שעסוק בהם ועל המאמין לציית לצווי
אלוהים ושליחו [מוחמד] ולהתרחק מהמריית פיו כדי שיזכה בשכר וגמול ביום תחיית המתים."

يحثُّ الله تعالى المؤمنين على الجهاد والإنفاق في سبيله، ويحذّرهم من انشغالهم بالحياة الدّنيا
عن الجهاد والإنفاق في سبيله؛ فإنّ الحياة الدّنيا تخدعُ من ينشغلُ بها، وعلى المؤمن أن يُطيعَ أوامر
الله ورسوله فيها، ويجتنِبَ معاصيه؛ لينال الأجر والثّواب يومَ القيامة.

(חינוך אסלאמי, כתה ט', חלק א' (2020) עמ' 27)

8. נוסף על אידיאל הג'יהאד, משתמשים גם באידיאל המסורתי של מות-קדושים (שהאדה). השהיד זוכה,
לפי האמונה האסלאמית, לשכר רב בגן עדן, ובין השאר מחתנים אותו שם עם 72 בתולות. בדוגמה
שלפנינו הלקוחה מתוך מדריך למורה במקצוע האמנות מוכנס בעניין זה נושא לציור בין שאר הנושאים
(מסומן באדום):
"הצעות חלופיות:

3. ציור סצנה של חתונת שהיד.

📌 מִתְרַחַת בְּדִילָה:

- 1- רִסְם מְנַסְבֵּה דִינִיֶּה וְطִנִּיֶּה.
- 2- רִסְם מִשְׁהֵד לְתַחֲרֵר אָסִיר.
- 3- רִסְם מִשְׁהֵד עֵרְס שְׁהִיד.
- 4- מִשְׁהֵד פְּעָלִיַּת מְדֻרְסִיֶּה.
- 5- מִוִּקֵּף אִנְסָנִי.
- 6- חֶפְלָה עֵרְס פְּלִסְטִינִי.
- 7- חֶפְלָה תַּחֲרֵג אֶחָד אֲלֻפְרָאֵה בִּי הַיְּמָעִיֶּה.

(מדריך למורה, חינוך לאמנות, כתה ו' (2017) – המהדורה האחרונה עד כה) עמ' 54)

9. סיום של סיפור על זיכרונותיו של פליט מדגיש שגם השיבה של פליטי 1948 תהיה חלק בלתי נפרד
של השחרור המלא של פלסטין ולא שיבה כדי לחיות בשלום עם השכנים לפי החלטת האו"ם 194 שעליה
מסתמכים הפלסטינים בטענתם לזכות השיבה:
"אנו נשוב; אנו נשוב עם הנשרים הדואים; נשוב עם הרוח הנושבת בחוזקה; נשוב אל הכרם ועצי הזית;
נשוב כדי להניף את דגל פלסטין, לצד פרה הכלנית, על גבעותינו הירוקות."

سَنَعُودُ، سَنَعُودُ مَعَ النُّسُورِ الْمُحَلَّقَةِ، سَنَعُودُ مَعَ الرِّيحِ الْعَائِيَةِ، سَنَعُودُ
إِلَى الكَرَمِ وَالزَّيْتُونِ، سَنَعُودُ؛ لِنَرْفَعَ عَلَمَ فِلَسْطِينَ، إِلَى جَانِبِ زَهْرَةِ
الْحَنُونِ عَلَى رَوَابِنَا الْخَضْرَاءِ.

(השפה הערבית, כתה ה', חלק א' (2020) עמ' 84)

10. חלק משיר בכותרת "זעקת פליט" מדגיש את אותה הנקודה:

"אני הבעלים של הזכות הגדולה ואני עושה ממנה את המחר
 אשיב אותה. אשיב אותה כמולדת יקרה וריבונית
 אזעזע את העולם מחר ואצעד כצבא אחד
 יש לי פגישה במולדתי ולא יתכן שאשכח את הפגישה"

أنا صاحب الحق الكبي   رِوَصَانِعٌ مِنْهُ الْعَدَا
 سَأُعِيدُهُ .. وَأُعِيدُهُ   وَطَنًا عَزِيزًا سَيِّدَا
 سَأَزْلِزُ الدُّنْيَا غَدًا   وَأَسِيرُ جَيْشًا أَوْحَدَا
 لي مَوْعِدٌ فِي مَوْطِنِي   هَهِيَاهُ أَنْسَى الْمَوْعِدَا

(השפה הערבית, כתה ה', חלק א' (2020) עמ' 86, וראו בין השאלות הנלוות: "המשורר קבע את צורת השיבה. הבה נבהיר אותה כפי שהיא מופיעה בשיר.")

11. הטרור הוא חלק בלתי נפרד מהמאבק לשחרור. להלן העמוד הראשון מתוך שיעור בן 4 עמודים המפאר את מפקדת התקפת הטרור על אוטובוס אזרחי בכביש החוף ב-1978 שבה נרצחו יותר משלושים ישראלים – גברים, נשים וילדים:

"דלאל אל-מוגרבי

(המחברים [של ספר הלימוד])

"אל מול הטקסט:

ההיסטוריה הפלסטינית שלנו מלאה בשמות רבים מרטירים שהקריבו את נפשותיהם למען המולדת, וביניהם המרטירית דלאל אל-מוגרבי שציירה במאבקה תמונה מתמונות קריאת התגר והגבורה, דבר שהפך את זכרה לנצחי בליבותינו ומוחותינו. הטקסט שלפנינו מספר על חלק מדרך מאבקה."

דְּלַאֵלُ الْمُغْرَبِي

(פרק התאליף)

تَيْنِ يَدَيِ النَّصِّ

يَحْفَلُ تَارِيخُنَا الْفِلَسْطِينِي بِكثِيرٍ مِنْ أَسْمَاءِ الشُّهَدَاءِ الَّذِينَ قَدَّمُوا أَرْوَاحَهُمْ فِدَاءً
 لِلْوَطَنِ، مِنْهُمْ الشُّهيدةُ دَلَالُ الْمُغْرَبِي الَّتِي سَطَّرَتْ بِضَالِهَا صُورَةً مِنْ صُورِ التَّحَدِي
 وَالْإِطْلُوقِ؛ مَا جَعَلَ دِكْرَهَا عَالِدًا فِي قُلُوبِنَا وَعُقُولِنَا. وَالنَّصُّ الَّذِي تَيْنِ أَيْدِينَا يَتَخَدُّثُ
 عَنْ طَرَفٍ مِنْ مَسِيرَةِ بَضَالِهَا.

12. מסר ברור ונדיר בהתייחסות לשאלה:

מה לעשות ביהודים שיישארו בחיים לאחר שחרור פלסטין?

"נשיר ונלמד בע"פ: אדמת האצילים

אני נשבע! אקריב את דמי

ואסלק את הגזלן [ישראל] מארצי

הו, ארץ אלאקצא והמקום המקודש

סבלנות, סבלנות, שכן הניצחון שלנו

כדי להרוות את אדמת האצילים

ואשמיד [אוביד] את שרידיהם המובסים של הזרים

הו, ערש הגאווה והאצילות

והשחר מציץ מבעד לאפילה"

نَغْنِي وَنَحْفَظُ: أَرْضُ الْكُرَمَاءِ

قَسَمًا سَأُضْحِي بِدِمَائِي لِأُرْوِي أَرْضَ الْكُرَمَاءِ
وَأَزِيلَ الْغَاصِبَ مِنْ بَلَدِي وَأَيِّدَ فُلُولَ الْغُرَبَاءِ
يَا بَلَدَ الْأَقْصَى وَالْحَرَمِ يَا مَهْدَ النَّخْوَةِ وَالْكَرَمِ
صَبْرًا صَبْرًا فَالْتَّصِرْ لَنَا وَالْفَجْرُ يُبْطِلُ مِنَ الظُّلَمِ

(שפתנו היפה, כתה ג', חלק ב' (2019) עמ' 66. ההדגשה הוספה)

את השיר הזה שרים בכיתה! להלן תצלום מסך של תחילת הסרטון בערוץ יוטיוב של "קבוצת מורי ומורות פלסטין". הכיתוב: "השיר 'אדמת האצילים', כתה ג' של ביה"ס היסודי, לחן: מר רביע אבו בכר"

הקישור לסרטון עצמו:

<https://www.youtube.com/watch?v=Yan7f3E6UU>

סיכום

ספרי הלימוד של הרשות הפלסטינית שאונר"א משתמשת בהם בבתי"ס שלה עושים דה-לגיטימיזציה לקיומה של מדינת ישראל – מדינה חברה בארגון האו"ם – ולעצם נוכחותם בארץ של 7 מיליוני אזרחיה היהודים, תוך הכחשת ההיסטוריה שלהם וקיומם של המקומות הקדושים להם בה.

ספרי הלימוד של הרש"פ שבשימוש אונר"א עושים דמוניזציה הן לישראל והן ליהודים, עד לכדי אנטישמיות גלויה.

ספרים אלה אינם מטיפים כלל לפתרון של שלום לסכסוך הישראלי-פלסטיני. במקום זאת, הם קוראים למאבק אלים לשחרור עם דגש דתי שאיננו מוגבל בקווי 1967, ושבו ממלא הטרור חלק מרכזי.

כסוכנות או"ם, אונר"א מחויבת לניטראליות ושלום, אך השימוש שהיא עושה בספרי לימוד כאלה סותר באופן מוחלט מחויבות זו והופך את אונר"א לשותף מלא לאינדוקטרינציה האנטישמית של הרש"פ.

יתירה מזו, אונר"א מועלת בחובתה המקודשת כלפי רווחתם של הילדים ובני הנוער הפלסטינים שתחת חסותה ע"י חינוכם לקראת מלחמה עם מקביליהם הישראלים.

סוג זה של "חינוך" חייב להיפסק מיד ועל המדינות התורמות לומר את מילתן בעניין זה, ומוטב מוקדם מאשר מאוחר.